

Wiadomości

• N O R M A L I Z A C J A •

PKN

12/2020

12/2020

3 OD REDAKCJI ZE ŚWIATA

4 Rozwój tylko z innowacją

10 Zarządzanie innowacją
Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

16 ISO/TC 304 Healthcare organization management

18 PKN/KT 81 ds. Przekładników i Transformatorów Małej Mocy

20 **ORGANY TECHNICZNE - LISTOPAD**

22 Wspomnienie

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor prowadzący:

Joanna Skalska – tel. 22 556 74 62

Redaktorzy:

Marta Hejduk – tel. 22 556 77 09

Aleksandra Kurzep – tel. 22 556 75 07

Skład:

Oskar Sztajer – tel. 22 556 77 62

Piotr Jotel - tel. 22 556 75 98

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

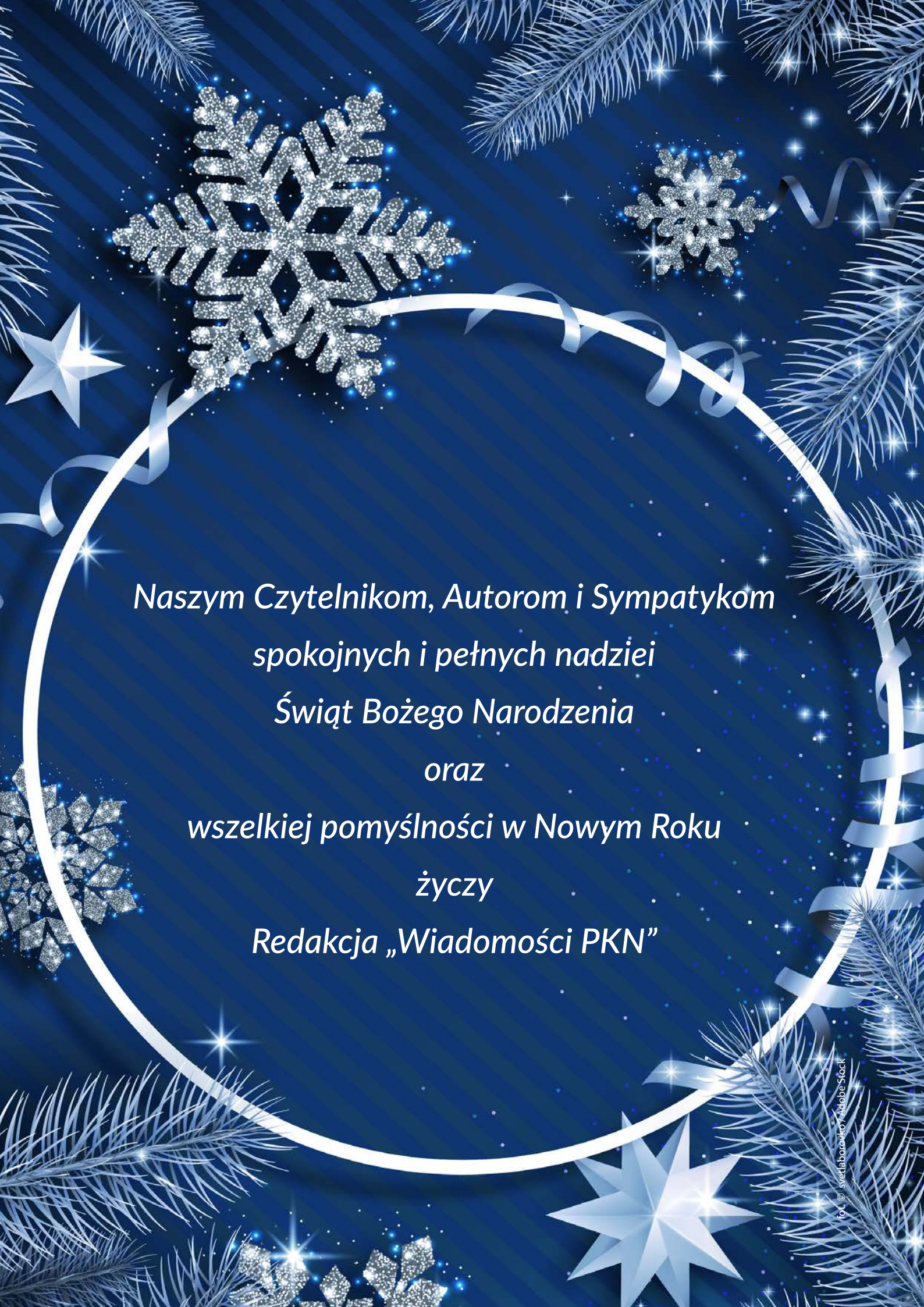
Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adyustacji tekstów i zmiany tytułów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia / Adobe Stock / okładka: fot. Worawut / Adobe Stock

*Naszym Czytelnikom, Autorom i Sympatykom
spokojnych i pełnych nadziei
Świąt Bożego Narodzenia
oraz
wszelkiej pomyślności w Nowym Roku
życzy
Redakcja „Wiadomości PKN”*

Rozwój tylko z innowacją

Clare Naden

Zmiany klimatyczne, ataki hakerskie czy jakiegokolwiek inne utrudnienia działalności biznesowej mogą na pierwszy rzut oka wydawać się niepowiązane, ale wszystkie one stanowią poważne zagrożenie dla stabilnej działalności przedsiębiorstw. Istnieje jednak wspólne narzędzie umożliwiające tworzenie odporności na takie zjawiska – innowacje. Jak więc sprawić, by organizacje były na tyle innowacyjne, aby mogły przetrwać wstrząsy coraz bardziej rozchwianej rzeczywistości?

Świat pędzi szybciej niż kiedykolwiek, a to oznacza, że firmy, bez względu na to z jakiej są branży, muszą bardzo priorytetowo traktować innowacje albo zaakceptować ryzyko upadku. Era cyfrowa stworzyła wiele wyzwań biznesowych, które wpłynęły na szybkość i proces innowacji. Zniknęło wiele firm, które znailiśmy w dzieciństwie, a stało się tak dlatego, że nie wprowadzały innowacji. I odwrotnie, jeśli nadal istnieją, to znaczy, że zaadaptowały się i wprowadzały innowacje nie raz, ale wielokrotnie. Firmy, które nie umieją się dostosować, narażają się na ryzyko upadku. Pamiętacie czasy wypożyczalni filmów wideo albo telefony BlackBerry? To pierwsze spośród wielu przykładów przedsiębiorstw, które zniknęły, kiedy wprowadzono nowsze technologie albo dramatycznie zmieniły się zachowania konsumentów. Jednak inne, takie jak Apple czy McDonald's, przetrwały i są jeszcze silniejsze niż wcześniej. Czym więc różnią się te, które przetrwały od tych, które zniknęły? Zdolnością do innowacji.

Co to jest innowacja

Pierwsza definicja innowacji wyniknęła z badań nad pojęciem innowacji przeprowadzonych przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w latach 80. Doprowadziło to do pierwszej próbnej definicji innowacji dla celów pomiarowych w tzw. Oslo Manual w 1992 r. Do dziś definicja ta została poszerzona, a Oslo Manual 2018 (*Oslo Manual 2018: Guidelines for collecting, reporting and using data on innovation*) określa obecnie cztery rodzaje innowacji: produktu, procesu, marketingu i organizacji.

Komitet Techniczny ISO ds. Zarządzania innowacją, ISO/TC 279, odegrał kluczową rolę w opracowywaniu definicji znajdującej się w najnowszej wersji podręcznika Oslo, zapewniając jej zgodność z definicjami z norm ISO i uwzględniając ich różne wymagania. Obejmuje to niedawno opublikowaną normę ISO 56000 (ISO 56000, *Innovation management – Fundamentals and vocabulary*), która wraz z podręcznikiem Oslo stwierdza, że „dany obiekt” jest innowacją, gdy jest „nowy lub ulepszony i przynosi lub redystrybuuje wartość”.

Innowacje w coraz większym stopniu przyczyniają się do sukcesu firm, ponieważ poprawiają ich zdolność adaptacji w zmieniającym się świecie. Nowatorskie i innowacyjne pomysły dają początek lepszym metodom pracy, a także nowym rozwiązaniom w zakresie tworzenia przychodów; tworzą też lepsze warunki dla zrównoważonego rozwoju. W tym sensie innowacja jest ściśle powiązana z odpornością danej organizacji, ponieważ pomaga jej rozumieć i reagować na trudne sytuacje, a także wykorzystywać możliwości, jakie mogą one tworzyć; poprawia także kreatywność zarówno jej własnych pracowników, jak i tych, z którymi firma współpracuje.

Sukces w biznesie

Ostatecznie wielkie idee i nowe wynalazki są często wynikiem wielu małych przemyśleń i zmian, uchwyczonych i ukierunkowanych w możliwie najefektywniejszy sposób. Wdrożenie systemu zarządzania innowacjami właśnie w tym pomaga. Zapewnia systemowe podejście do integracji innowacyjności na wszystkich poziomach organizacji w celu wytworzenia i uzyskania warunków sprzyjających tworzeniu nowych rozwiązań, systemów, produktów i usług.

Opublikowana w 2019 roku norma ISO 56002 jest pierwszą Normą Międzynarodową dotyczącą systemów zarządzania innowacjami. Norma ta, łącząc w sobie współczesną wiedzę i badania, jest kluczowa, zawiera bowiem wytyczne i najlepsze praktyki dotyczące tego, jak organizacje mogą wprowadzić ustrukturyzowany system zarządzania innowacjami.

fot. © Gorodenkoff / Adobe Stock

Alice de Casanove, szefowa Kultury Innowacji w Airbusie i przewodnicząca Komitetu Technicznego ISO/TC 279, twierdzi, że takie wytyczne są tak samo przydatne w działach innowacji dużych przedsiębiorstw, jak i w małych i średnich firmach. „W firmie Airbus traktujemy innowacje bardzo poważnie, ponieważ bez kultury innowacji po prostu nie byłibyśmy tu, gdzie jesteśmy dzisiaj” – mówi. „Normy takie jak te pomagają nam szkolić praktyków innowacji, ponieważ są obiektywne i dobrze ustrukturyzowane, a to umożliwia nam skutecznie tę kulturę pielęgnować i rozwijać”.

Przedsiębiorstwa jako inkubatory wiedzy

Jednak zarządzanie innowacjami jest bardzo ważne we wszystkich organizacjach niezależnie od tego, czy mają przeznaczony dla innowacji dział, czy nie. „Wskazówki, takie jak te oferowane przez normę ISO 56002, przydadzą się każdej firmie przy zarządzaniu pomysłami, ulepszaniu procesów czy przygotowywaniu się na sytuacje, które mogą utrudnić jej działalność jak na przykład konkurencja” – dodaje de Casanove. Norma pomaga również zaszczerpieć kulturę innowacji w firmie, a dzięki temu wykorzystywać kreatywność i motywację pracowników, co ostatecznie poprawia jej ogólne wyniki.

Jeśli wielkie pomysły powstają z małych przemysłów, pierwszym krokiem jest ich skuteczne uchwycenie. Wiedza, podobnie jak ludzie, jest dla wielu organizacji niezwykle cennym zasobem, ponieważ umożliwia podejmowanie świadomych decyzji. Pomaga również wprowadzać innowacje. Żyjemy jednak w świecie ogromnych zbiorów danych i nadmiaru informacji, a to oznacza, że zarządzanie tymi informacjami w taki sposób, aby magiczne iskry pomysłów można było wyłapywać z potoku codzienności, wymaga dobrze przemyślanego procesu.

Przedsiębiorstwa zaczynają zdawać sobie sprawę, że wiedza jest ich podstawowym zasobem, którym należy zarządzać tak samo, jak każdym innym. Wiedzę należy rozwijać, utrzymywać, udostępniać, dostosowywać i stosować. Norma ISO 30401 (ISO 30401 *Knowledge management systems – Requirements*) pomaga organizacjom w rozpoczęciu lub ulepszaniu już istniejącego zarządzania wiedzą przez wdrożenie systemu, który promuje i umożliwia tworzenie wartości dzięki efektywnemu zarządzaniu wiedzą i informacją.

Odporność przedsiębiorstwa

Efektywne zarządzanie wiedzą organizacji przyczynia się do innowacyjności nie tylko dlatego, że pomaga wyłapywać dobre pomysły, ale również dlatego, że jednocześnie wzmacnia samą organizację, ponieważ innowacja rodzi odporność, a odporność prowadzi do innowacji. W dzisiejszych czasach nie ma czegoś takiego jak pewny biznes, ale wzmocnienie przedsiębiorstwa w sytuacji pełzającego światowego kryzysu jest możliwe i osiągalne. Co więcej, wytwarza pozytywny cykl z innowacjami, ponieważ firma, która jest odporna niezależnie od okoliczności, ma mocne podstawy do innowacyjności, innowacyjność zaś zwiększa tylko jej siłę.

Jak więc się uodpornić? „Zwiększenie odporności powinno być głównym celem organizacji, szczególnie w świetle doświadczeń epidemii COVID-19” – mówi James Crask, przewodniczący ISO/TC 292, tj. komitetu ekspertów ISO ds. Bezpieczeństwa i odporności. „Świadomość potencjalnych słabych punktów, dostosowywanie się do zmian i wykorzystywanie możliwości przekształcania zagrożeń w szansę to sposób na zapewnienie, że firma nie tylko przetrwa, ale będzie się też dobrze rozwijać”.

Wdrożenie normy ISO 22316 w celu poprawy odporności organizacyjnej jest dobrym sposobem, żeby to osiągnąć. Norma zawiera rozwiązania przydatne w zabezpieczeniu działalności organizacji w warunkach niepewnej przyszłości; podpowiada, jak zbudować i podtrzymać zdolności adaptacyjne do transformacji i odtworzenia działalności w sytuacji złożonych zmian. Zawiera zasady tworzenia kultury odporności w organizacji oraz efektywnego wykorzystywania jej wiedzy, a także zachęty dla skutecznych liderów, dzięki czemu ułatwia organizacji wywiązywanie się z jej zobowiązań w obliczu zmian.

Wyniki są warte wysiłku. „Wspólna wizja i cel, a także różnorodność umiejętności, przywództwa i wiedzy to tylko niektóre cechy charakteryzujące odporną organizację” – mówi Crask. Wszystko to tworzy spójną organizację zdolną wytrzymać praktycznie wszystko – w tym również zakłócenia w działalności.

Przyczyny zakłóceń

Możliwość szybkiego i skutecznego reagowania na nieoczekiwane przeszkody w działalności to kolejna korzyść wynikająca z większej odporności. Plany ciągłości działania lub odtwarzania po awarii czy katastrofie nie są niczym nowym dla wielu organizacji, ale muszą być stale odnawiane, aby były skuteczne.

Norma ISO 22301 była pierwszą na świecie normą dotyczącą zarządzania ciągłością działania, kiedy została opublikowana w 2012 r. Od tego czasu pomaga organizacjom wdrażać i utrzymywać skuteczne plany, systemy i procesy ciągłości działania. Ta popularna norma została niedawno znowelizowana. Celem aktualizacji była potrzeba uwzględnienia doświadczeń z pierwszych lat jej użytkowania oraz zachowanie zgodności jej treści z najlepszymi praktykami międzynarodowymi, tak aby nadal mogła ułatwiać organizacjom skuteczne reagowanie na trudności i pokonywanie ich. Oznacza to niższe koszty i mniejszy wpływ na wyniki biznesowe, jeśli coś idzie nie tak. Co więcej, firmy z wieloma lokalizacjami lub oddziałami mogą polegać na tym samym spójnym systemie w całej organizacji.

Crask mówi, że posiadanie rozbudowanych planów opłaca się w dłuższej perspektywie, nawet jeśli nigdy nie zostaną wykorzystane. Udowodnienie klientom, dostawcom, organom regulacyjnym i wszystkim innym, że firma jest przygotowana na wypadek katastrofy, daje wysoki poziom zaufania ze wszystkimi towarzyszącymi temu korzyściami. Poprawa wyników biznesowych, płynna współpraca z regulatorami i atrakcyjność dla inwestorów to tylko niektóre z takich korzyści. Przy okazji, przeanalizowanie wszystkich krytycznych punktów i wrażliwych obszarów działalności daje pełniejszy obraz funkcjonowania firmy.

Czas na innowacje

Zakłócenia działalności mogą również pochodzić od konkurentów z branży. Hotele nie wiedziały, co ich czeka, gdy zaczęła się rozwijać usługa Airbnb, a Uber wprowadził zupełnie nowy typ konkurencji dla branży taksówkarskiej. „Nie wystarczy mieć świetny pomysł” – zauważa de Casanove. „Żeby utrzymać działalność, firmy muszą nieustannie patrzeć do przodu i być gotowe do adaptacji i zmian. A to oznacza ciągłe wprowadzanie innowacji”.

I takie innowacje Airbus wprowadza. Obecnie bada nowe technologie i w nie inwestuje; dotyczą one m.in. helikopterów, lotów elektrycznych czy mobilności kwantowej i miejskiej. Normy są najważniejszym narzędziem w urzeczywistnianiu tych pomysłów i wspieraniu ich pomyślniej ewolucji, ułatwiając przedsiębiorstwu wykorzystywanie i wzmacnianie każdego konceptu w sposób systemowy. Stosowanie uznanych Norm Międzynarodowych może również przynieść uznanie dla jakości, a to wzbudza zaufanie przyszłych inwestorów i przyszłych partnerów handlowych na całym świecie.

Normy, jako punkt odniesienia dla najlepszych praktyk międzynarodowych, dostarczają metody, systemy i procesy, które mogą pomóc firmom zaoszczędzić czas i zasoby, uwalniając przestrzeń na pionierskie działania innowacyjne. Właśnie w takim kierunku muszą iść firmy, które chcą uzyskać przewagę konkurencyjną, przyciągnąć utalentowanych pracowników i ostatecznie przetrwać w bezwzględnym świecie biznesu. Utrzymanie *status quo* to przeszłość. Przyszłość należy do tych, którzy wprowadzają innowacje.

Oprac. P. M.
www.iso.org

Koło sukcesu zarządzania innowacją

Ann Brady

Jedną z wielu zalet nowej normy ISO dotyczącej zarządzania innowacjami jest zapewnienie wszechstronnych rozwiązań, dzięki którym przedsiębiorstwa różnych wielkości są na tyle elastyczne i odporne, by stawiać czoła dzisiejszym wyzwaniom. Eksperti z dwóch firm – jednej dużej i drugiej małej – wyjaśniają, czemu ISO 56002 jest główną siłą napędową zrównoważonego rozwoju i wartości.

Gdzie byśmy byli bez innowacji? Bez takich innowacji jak m.in. prasa drukarska, żarówka, zegary i telefony – nie zapominając oczywiście o kole – wciąż tkwilibyśmy w średniowieczu.

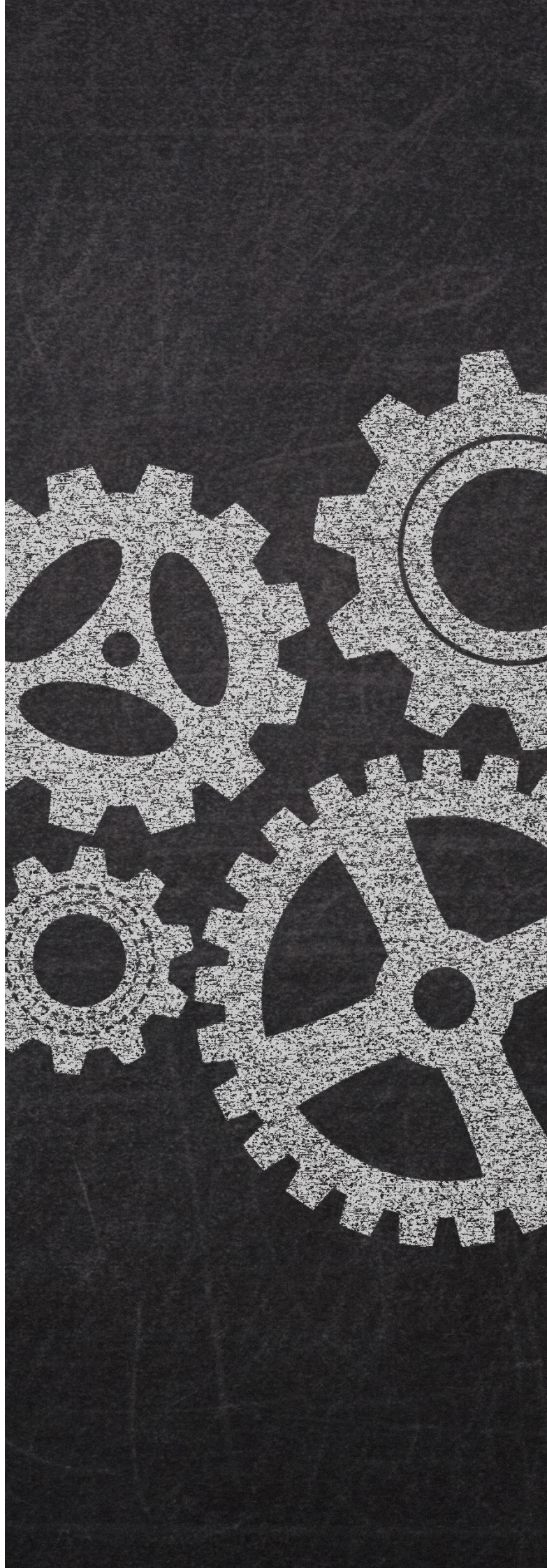
Zastanówmy się, gdzie bylibyśmy bez smartfona, który łatwo mieści się do tylnej kieszeni. Łączy nas nie tylko ze sobą nawzajem, lecz także z Internetem i światem informacji. Według bankmycell, witryny zajmującej się sprzedażą telefonów komórkowych, 3,5 miliarda ludzi używa dzisiaj smartfonów. Steve Jobs, współzałożyciel firmy Apple, który zmienił spółkę w światowego lidera telekomunikacyjnego, uTORował drogę dzięki iPhone'owi, który do dziś jest jednym z najpopularniejszych i najbardziej pożądanych smartfonów.

Steve Jobs, Bill Gates, Jeff Bezos, Mark Zuckerberg i Elon Musk są jednymi z najbardziej znanych innowatorów. To wizjonerzy, których cechowała konsekwencja w osiąganiu swoich celów. Nie odnieśli sukcesu od razu, minęło 18 lat zanim firma Muska – SpaceX – wysłała astronautów w kosmos w 2020. Tym sposobem, SpaceX została pierwszą prywatną firmą, która wysłała astronautów dla NASA i wyznaczyła nową trajektorię dla podróży kosmicznych i eksploracji kosmosu.

Szybka ścieżka do formy cyfrowej

Innowacje przyspieszyły nasz rozwój; wylądowaliśmy w erze cyfrowej, zwanej czwartą rewolucją przemysłową. Sztuczna inteligencja, robotyka, kwantowe uczenie maszynowe, druk 3D itd. – wszystkie te słowa są powszechnie używane, nawet jeśli nie do końca wiemy, co one oznaczają. Niedawno opublikowana w *Financial Times* recenzja książki Petera H. Diamandisa i Steve'a Kotlera „The Future Is Faster Than You Think”, wskazuje, że autorzy uważają, że konwergencja technologii zapowiada jeszcze większe przełomy. W rzeczywistości, według nich dopiero zaczęliśmy. Ta nowa technologia prowadzi czasem do niezwykłych innowacji w dziedzinie zdrowia i opieki zdrowotnej. Diamandis i Kotler podają przykład astronauty z Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, który w 2018 był w stanie opatrzyć swój złamany palec przy wykorzystaniu szyny wydrukowanej na drukarce 3D.

Wracając jednak na ziemię, warto mieć na uwadze, że na jeden genialny pomysł przypada wiele takich, które nie ujrzą światła dziennego. Każda wielka firma zaczynała od podstaw, obecnie wiele firm rozpoczynających działalność prowadzi swoje prace po cichu, wykorzystując innowacje, dokładniej systemy

© Natalia Merzlyakova / Adobe Stock

zarządzania innowacjami, aby skutecznie przekształcić swój biznes i model biznesowy – jednocześnie wywierając pozytywny wpływ na nasze życie.

Radzenie sobie z zagrożeniami egzystencjalnymi

W naszym szybko zmieniającym się i coraz bardziej połączonym świecie, gdzie gospodarki są wrażliwe na zagrożenia egzystencjalne, takie jak zmiany klimatyczne, niewiele firm, dużych i małych, może sobie pozwolić na pozostanie w miejscu i trzymanie się typowego modelu biznesowego. Jednak czy innowacji można się nauczyć? Czego potrzebujesz, aby urzeczywistnić błyskotliwe pomysły? Jak zarządzasz innowacjami w swojej firmie czy działalności? ISO 56002 może dać nam odpowiedź i stanowić dobry punkt wyjścia.

ISO 56002:2019 to norma systemów zarządzania skupiająca się na innowacjach: „Organizacja może wprowadzać innowacje skuteczniej i wydajniej, jeżeli wszystkie niezbędne działania i inne wzajemnie powiązane i oddziałujące elementy będą zarządzane jako system”. Według bloga opublikowanego przez ANSI, amerykańskiego członka ISO: „System zarządzania innowacjami może pomóc każdej organizacji i określeniu swojej wizji, strategii i celów w odniesieniu do innowacji. Może także określić wsparcie i procesy, które pomogą organizacji w osiągnięciu zamierzonych wyników”. ISO 56002 jest korzystna dla każdej organizacji, „bez względu na typ, sektor czy rozmiar”, pomagając „ustanowić, wdrożyć, utrzymać i stale doskonalić system zarządzania innowacjami”.

Jedną z największych zalet ISO 56002 jest to, że ma zastosowanie do każdej organizacji, od najmniejszej do największej. Johan Grundström Eriksson ma doświadczenie z pierwszej ręki w stosowaniu tej normy. Jest zastępcą dyrektora ds. systemów zarządzania i audytów strategii korporacyjnej w Sony Mobile, a także członkiem Komitetu Technicznego ISO/TC 279 *Innovation management*. Jego wiedza jest szczególnie cenna, ponieważ od 20 lat zajmuje się zarządzaniem innowacjami i systemami zarządzania, na początku w branży spożywczej, następnie w branży telekomunikacyjnej. Szczególnie ten ostatni sektor był, jak mówi, „niezwykle dynamicznym i niestabilnym przemysłem przez długi czas i zmieniał się wraz z kolejnymi zmianami technologicznymi na 2G, 3G, 4G, a teraz na 5G”.

Zaangażowane kierownictwo

Eriksson twierdzi, że w latach 2014–2020 powstająca norma w zakresie systemów zarządzania innowacjami zainspirowała Sony na różnych poziomach, w różnych organizacjach i na różnych kontynentach. „Powstająca norma przedstawiła wczesne wstępne spostrzeżenia, koncepcje i rekomendacje, którymi można się było inspirować, które można było wypróbować, aby zebrać informacje zwrotne na kilka lat przed publikacją, co zaowocowało solidną dojrzałością i większą elastycznością w najlepszym wykorzystaniu nowych struktur”.

Dzięki zaangażowaniu kierownictwa w nowe pomysły i rozwój nowych możliwości, w połączeniu ze zrównoważonymi zasobami w celu autoryzacji odpowiednich poziomów inwestycji, budżetów operacyjnych oraz dostosowania sposobów pracy nastąpiło systematyczne i iteracyjne dostosowywanie i doskonalenie, jak pracować, aby osiągnąć wyznaczone cele, stać się skutecznym i przestrzegać wszystkich istniejących przepisów, by uwzględnić nowe wymagania rynku i klientów.

Niedawno ogłoszono globalną współpracę pomiędzy Sony oraz UNOPS (Biuro ONZ ds. Usług Projektowych) w dążeniu do innowacji w osiągnięciu celów społecznych. „Systematyczne ulepszanie możliwości innowacyjnych umożliwiło powstanie wspólnych struktur programu Sony Startup Acceleration na poziomie korporacyjnym w Tokio i w Europie, które stały się teraz infrastrukturą systemu zarządzania innowacjami w ramach partnerstwa Sony i UNOPS współpracujących, by osiągnąć zrównoważoną innowacyjność” – mówi Eriksson.

Inwestując w innowacje

Oczywiście wszystkie duże firmy musiały od czegoś zacząć (Sony powstało po II wojnie światowej jako sklep elektroniczny w tokijskim domu towarowym). ADOX to mała firma zajmująca się badaniami i rozwojem produktów w Buenos Aires w Argentynie, zatrudniająca około 60 osób. Odpowiedzialny za planowanie strategiczne Gonzalo Viqueira, syn założyciela firmy, Javiera Viqueiry, twierdzi: „Jesteśmy firmą o zaangażowaniu społecznym i międzynarodowej obecności, definiowaną przez rozwijanie innowacyjnych rozwiązań”. Od ponad 20 lat ADOX działa w Argentynie i pracuje nad „solidnym i dynamicznym przemysłem, który służy jakości życia ludzi, stawiając stale na szkolenie naszych pracowników i inwestując w innowacje i rozwój technologiczny”.

Mówi, że ADOX potwierdził swoje zaangażowanie na rzecz kraju, otwierając modelową fabrykę z najnowszą technologią służącą do rozwijania nowych technologii, produkcji sprzętu i materiałów medycznych, tworząc nowe miejsca pracy i jednocześnie spełniając wymagania Norm Międzynarodowych.

Viqueira jest nie tylko zaangażowany w innowacje, jest także entuzjastycznym propagatorem wykorzystywania norm w przemyśle. „Nasza praca jest w pełni zgodna z Normami Międzynarodowymi,” uważa. „W ADOX pracujemy zgodnie z normami ISO, mamy też aprobatę ANMAT (National Administration of Drugs, Foods and Medical Devices – Krajowa Administracja Leków, Żywności i Wyrobów Medycznych), a także INTI (National Industrial Technology Institute) oraz ADIMRA Centros Tecnológicos (Technological Centres of the Metallurgical Industries Chamber – Centralne Technologiczne Izby Przemysłu Metalurgicznego). ADOX ma najlepszy stosunek jakości do ceny. Zapewniamy sprawną obsługę techniczną, szkolenia dla klientów w zakresie prawidłowego użytkowania sprzętu, a niska cena części zamiennych gwarantuje najwyższą jakość przy najniższych kosztach eksploatacji”.

Skuteczna struktura

W przypadku ADOX, ISO 56002 umożliwiło firmie wykorzystanie tej kreatywności w sposób, który może zaowocować udanym projektem. Viqueira mówi: „Opracowaliśmy wytyczne, specjalne zespoły i kluczowe wskaźniki efektywności (KPI – *Key Performance Indicators*). Są to bardzo pomocne narzędzia, ponieważ wiele wspaniałych pomysłów i inicjatyw staje się niewykorzystanymi szansami, jeśli firma nie zapewni odpowiedniej struktury, by je zrealizować”. Ma duże, pozornie nieograniczone, nadzieje związane z normami takimi jak ISO 56002 z zakresu zarządzania innowacjami. „Chcielibyśmy, aby systemy innowacji obejmowały także inne branże (nawet te, które nie są tradycyjnie kojarzone z innowacjami), a także zachęcały do wspólnych projektów pomiędzy firmami zarówno publicznymi, jak i prywatnymi” – mówi. „Uważam, że wykorzystanie ISO 56002 jako skutecznej struktury może pomóc zmniejszyć obawy, jakie niektóre firmy mogą mieć w obliczu realizacji wspólnych projektów”.

W raporcie opublikowanym przez Światowe Forum Ekonomiczne w 2015 roku, *Collaborative Innovation: Transforming Business, Driving Growth*, Mark Esposito, profesor biznesu i ekonomii z Harvard University

Extension School and Grenoble École de Management, mówi: „Oparta na solidnych podstawach działalności wewnątrz organizacji współpraca z zakresie innowacji jest siłą napędową nowoczesnych firm zdolnych do tworzenia nowych możliwości, które mogą być pionierami nowych radykalnych idei podczas testowania ograniczeń rynków. Prawdziwy najlepszy przyjaciel dla rozwoju”.

Dla Viqueiry zarządzanie innowacjami jest niezwykle istotne. W naszej nowej cyfrowej erze, charakter pracy zmienia się tak szybko jak technologia, zwiększa także złożoność zarządzania talentami. „Kiedy ludzie przyzwyczajają się do pracy nad projektami różniącymi się od ich codziennej pracy, widzimy rozkwit kreatywności oraz głębsze i szersze zrozumienie naszych produktów i ich użytkowników. To krąg sukcesów”.

Eriksson podsumowuje: „Niezależnie od tego czy zdecydujesz się na wdrożenie innowacji z pobudek wewnętrznych, aby zwiększyć wydajność swojej działalności, by zbudować kulturę kreatywności, zwiększyć swoje szanse na przetrwanie, czy po prostu zainspirujesz się zasadami zarządzania innowacjami, zacznij w dowolnym tempie lub w dowolnej kolejności. Jeśli zagłębisz się w wytyczne zawarte w ISO 56002 i zaczniesz działać na właściwych poziomach, wkrótce przekonasz się, że firma stwarza możliwość wpływania na przyszłe źródła przychodów, a zarządzając innowacjami, możesz zmieniać ich kierunek na taki, w którym przyszłość jest jaśniejsza”.

Tłum. I. P.
www.iso.org

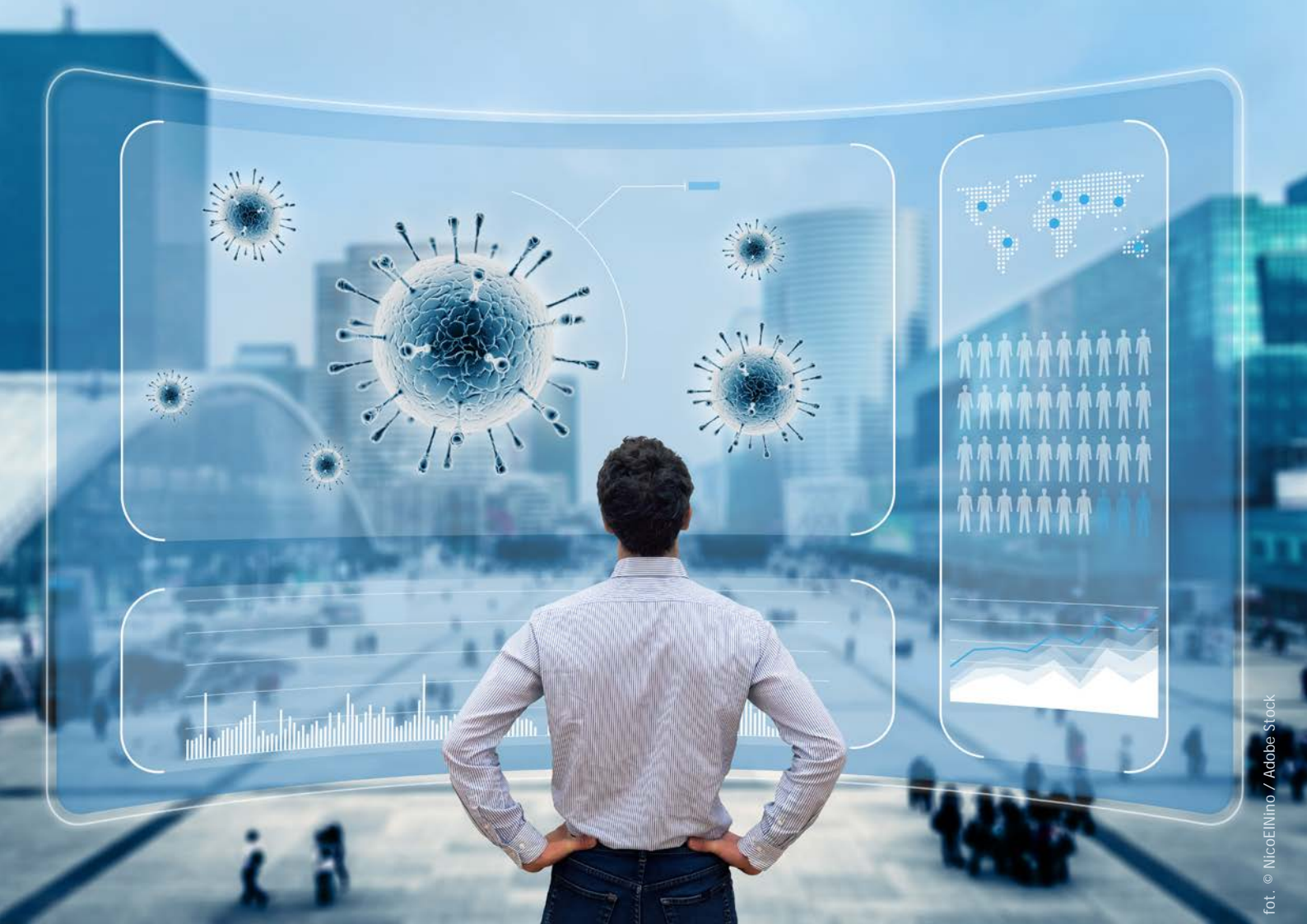

foto. © NicoElNino / Adobe Stock

ISO/TC 304 Healthcare organization management

5 listopada br. odbyło się piąte posiedzenie ISO/TC 304 Healthcare organization management, w którym brał udział Piotr Furmanek – reprezentant Noble Cert w Komitecie Technicznym 324 ds. Zarządzania w Organizacjach Ochrony Zdrowia oraz ekspert w Grupie Roboczej ISO/TC 304/WG 4 *Pandemic Preparation and Response*.

Komitet Techniczny ISO/TC 304 został utworzony w 2016 r. Zajmuje się normalizacją z zakresu zarządzania w organizacjach ochrony zdrowia obejmującą: klasyfikację, terminologię, praktyki zarządcze oraz ocenę procesów działań organizacyjnych, niemedyceńskich. Aktualnie tematyka ISO/TC 304 obejmuje również zagadnienia związane z pandemią Covid-19. Prace nad projektami z tego zakresu prowadzone są głównie w Grupie Roboczej ISO/TC 304/WG 4 *Pandemic Preparation and Response*, do której należą trzej eksperci z Polski. ISO/TC 304 współpracuje z PKN/KT 324 ds. Zarządzania w Organizacjach Ochrony Zdrowia.

W ramach ISO/TC 304 działają następujące aktywne Grupy Robocze:

- ISO/TC 304/WG 2 *Staffing* – tworzy dokumenty dotyczące personelu medycznego. W opracowaniu jest projekt ISO/DIS 22956 *Healthcare organization management – Guidelines for patient centered staffing*;
- ISO/TC 304/WG 3 *Infection prevention management* – zajmuje się aspektami dotyczącymi znaczenia higieny rąk w placówkach ochrony zdrowia. Obecnie trwają prace nad projektem ISO/AWI 23447 *Global Standard for Hand Hygiene Performance*;
- ISO/TC 304/WG 4 *Pandemic Preparation and Response* – pracuje nad projektami norm z zakresu zapobiegania ryzyku rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych, w tym Covid-19:
 - **ISO/AWI 5258 Standard Protocol of Drive-through Screening Station for Infectious Disease Control.** Dokument przedstawia wymagania dotyczące projektowania punktów pobrań *drive-through*. Opisuje procedury pobierania i przekazywania próbek do badań, a także rozwiązania zapewniające bezpieczeństwo zarówno badanemu, jak i personelowi medycznemu;
 - **ISO/AWI 5741 Pandemic response – Residential Treatment Centers.** Projekt opisuje wymagania dotyczące izolatoriów dla pacjentów z chorobami zakaźnymi (w tym Covid-19). Obejmuje: projektowanie obiektu i jego eksploatację, kwalifikowanie pacjentów do pobytu w izolatorium i opieka nad nimi oraz wymagania dotyczące personelu;

- **ISO/NP 5472 Standard protocols of Walk-through Screening Stations for Infectious Disease Control.**

Zakres tego dokumentu obejmuje mobilne punkty pobrań *walk-through* i przedstawia wymagania dotyczące m.in. ich projektowania. Ponadto, opisuje procedurę przechodzenia pacjentów przez punkt pobrań oraz pobieranie próbek, ograniczające do minimum kontakt pobierającego wymaz z badanym.

W trakcie głosowania wśród członków ISO (do których zalicza się Polski Komitet Normalizacyjny) są kolejne dwie propozycje tematów normalizacyjnych, zgłoszone do opracowania przez ISO/TC 304/WG 4:

- **ISO/NP 6028 Pandemic response – Self-symptom checker.** Dokument jest poświęcony aplikacji mobilnej, przeznaczonej dla użytkowników indywidualnych (np. do kontroli przebiegu infekcji, umówienia konsultacji medycznej itp.), użytecznej również przy monitorowaniu przebiegu pandemii;
- **ISO/NP 6151 Pandemic response – Negative Pressurized Medical Containers.** Propozycja tematu przedstawia możliwości i zasady wykorzystania pomieszczeń z ujemnym ciśnieniem (niższym niż atmosferyczne) w leczeniu pacjentów z chorobami zakaźnymi, w tym Covid-19.

Ostatnie posiedzenie ISO/TC 304/WG 4 odbyło się 3 grudnia 2020 r. Następne jest planowane na 21 stycznia 2021 r.

W sierpniu 2020 r. została opublikowana norma ISO 22886:2020 *Healthcare organization management – Vocabulary*, porządkująca terminologię związaną z zarządzaniem w organizacjach ochrony zdrowia. W opracowaniu jest również projekt ISO/NP 5735 *Health Care Quality Management Systems Standard*.

Więcej informacji dotyczących działalności KT 324 ds. Zarządzania w Organizacjach Ochrony Zdrowia oraz możliwości współpracy z Grupami Roboczymi ISO/TC 304 *Healthcare organization management* jest zamieszczonych na stronie www.pkn.pl.

Elżbieta Siuchta
Sektor Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania PKN

PKN/KT 81 ds. Przekładników i Transformatorów Małej Mocy

W latach 2018–2020 zakres norm podlegających KT 81 ds. Przekładników i Transformatorów Małej Mocy został znacznie rozszerzony. Wprowadzone zostały nowe dokumenty normalizacyjne z zakresu serii PN-EN 61869 dotyczące przekładników. Wynikało to z konieczności doprecyzowania wymogów normalizacyjnych dla przekładników prądowych i napięciowych małej mocy, znormalizowania cyfrowych interfejsów komunikacyjnych oraz określenia dodatkowych wymagań dla przekładników prądowych i napięciowych do zastosowania w obwodach prądu stałego. Wymagania podstawowe dla pasywnych przekładników prądowych i napięciowych małej mocy zawarte są w normie PN-EN IEC 61869-1:2009 dotyczącej ogólnie wszystkich przekładników i normie PN-EN IEC 61869-6:2017-03 zawierającej główne wymagania dla wszystkich przekładników małej mocy.

- PN-EN IEC 61869-10:2018-07, Przekładniki – Część 10: Dodatkowe wymagania dotyczące pasywnych przekładników prądowych małej mocy
Norma zawiera wyłącznie dodatkowe wymagania dla pasywnych przekładników prądowych małej mocy z wyjściem analogowym przeznaczonych do współpracy z urządzeniami zabezpieczającymi i pomiarowymi o częstotliwościach znamionowych od 15 Hz do 100 Hz. Obejmuje urządzenia wykorzystywane do pomiarów lub zabezpieczeń i stosowane zarówno do pomiarów, jak i zabezpieczeń. Zawiera niezbędne wymagania w zakresie dokładności dla pasywnych przekładników prądowych małej mocy przeznaczonych do współpracy z przyrządami pomiarowymi i przekaźnikami zabezpieczeniowymi, także w zakresie dokładności aż do kilku krotności prądu znamionowego wynikającej z wartości granicznego współczynnika dokładności.

fot. © Martin Cappek / Adobe Stock

Dotyczy powietrznych cewek Rogowskiego o napięciu wyjściowym proporcjonalnym do pochodnej prądu wejściowego i cewek z rdzeniem ferromagnetycznym i zintegrowanym bocznikiem o wprost proporcjonalnym napięciu wyjściowym.

- PN-EN IEC 61869-11:2018-07, Przekładniki – Część 11: Dodatkowe wymagania dla małej mocy pasywnych przekładników napięciowych

Norma zawiera wyłącznie dodatkowe wymagania dla małej mocy pasywnych przekładników napięciowych z wyjściem analogowym przeznaczonych do współpracy z urządzeniami pomiarowymi i zabezpieczającymi o częstotliwościach znamionowych od 15 Hz do 100 Hz. Obejmuje urządzenia wykorzystywane do pomiarów lub zabezpieczeń i stosowane zarówno do pomiarów, jak i zabezpieczeń. Norma obejmuje wyłącznie urządzenia, których napięcie wtórne jest wprost proporcjonalne do napięcia pierwotnego.

- PN-EN IEC 61869-9:2019-10, Przekładniki – Część 9: Cyfrowy interfejs dla przekładników

Norma zawiera wyłącznie dodatkowe wymagania dla przekładników do pomiarów z wyjściem cyfrowym i określa wymagania w zakresie komunikacji, w tym formatu przesyłanych danych i protokołu komunikacyjnego. Jest ona oparta na serii norm IEC 61850 oraz dokumencie opracowanym przez UCA International Users Group. Zawiera także dodatkowe udoskonalenia,

w tym sieciową synchronizację czasu według normy IEC 61588.

- PN-EN IEC 61869-14:2019-10, Przekładniki – Część 14: Dodatkowe wymagania dla przekładników prądowych do zastosowania w obwodach prądu stałego

Norma zawiera wszystkie szczegółowe wymagania dla przekładników prądowych prądu stałego, bez względu na zastosowaną technologię przetwarzania prądu pierwotnego na napięcie wtórne. Sygnał wyjściowy może być analogowy lub cyfrowy. Obejmuje urządzenia przeznaczone do pomiaru, zabezpieczeń i/lub układów sterowania w systemach prądu stałego o znamionowym napięciu zasilania powyżej 1,5 kV. Dotyczy przekładników przeznaczonych do pomiaru prądu stałego ze znacznymi wartościami wyższych harmonicznych, a także pracujących podczas narażenia na napięcie stałe, ale przeznaczonych do pomiaru prądu przemiennego.

- PN-EN IEC 61869-15:2019-10, Przekładniki – Część 15: Dodatkowe wymagania dla przekładników napięciowych do zastosowania w obwodach prądu stałego

Norma zawiera wszystkie szczegółowe wymagania dla przekładników napięciowych przeznaczonych do zastosowania w obwodach prądu stałego, bez względu na zastosowaną technologię przetwarzania napięcia pierwotnego na napięcie wtórne. Sygnał wyjściowy może być analogowy lub cyfrowy. Obejmuje urządzenia przeznaczone do pomiaru, zabezpieczeń i/lub układów sterowania w systemach prądu stałego o znamionowym napięciu zasilania powyżej 1,5 kV. Dotyczy pasywnych dzielników napięciowych i aktywnych przekładników napięciowych, wykorzystywanych do pomiaru, sterowania i ochrony.

Omówione dokumenty dotyczą normalizacji dostępnych na rynku rozwiązań technologicznych w postaci niekonwencjonalnych przekładników do pomiarów lub zabezpieczeń oraz do pomiarów i zabezpieczeń stosowanych w sieciach elektroenergetycznych, a także cyfryzacji procesu pomiarowego i automatyki zabezpieczeniowej. Zagadnienia te są zatem szczególnie istotne w rozwijanych obecnie na szeroką skalę sieciach smart grid.

Paweł Puchalski
Sektor Elektryki PKN

ORGANY TECHNICZNE

foto. © comzeal / Adobe Stock

LISTOPAD 2020

Komitety Techniczne

Nowi Przewodniczący Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 241 ds. Podzespołów Elektromechanicznych inż. Marka Juchimiuka reprezentującego HARTING Polska Sp. z o.o.
- w KT 312 ds. Robót Ziemnych dra inż. Zdzisława Skutnika reprezentującego Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Nowi Sekretarze Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w KT 132 ds. Silników Spalinowych mgra Krzysztofa Strzałkowskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 184 ds. Klejów mgr inż. Magdalenę Zakrzewską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 206 ds. Obrabiarek i Narzędzi Skrawających do Metali oraz Oprzyrządowania Przedmiotowego i Narzędziowego Pana Macieja Błogowskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 236 ds. Części Złącznych i Narzędzi Montażowych inż. Wandę Rowińską-Kośnik z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 249 ds. Analizy Chemicznej dr Beatę Kukawską-Tarnowską z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 289 ds. Ceramiki Technicznej dr Mirosławę Rodziewicz z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w KT 299 ds. Technologii i Maszyn do Obróbki Plastycznej Metali Pana Macieja Błogowskiego z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Nowi członkowie Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- Enerpor Sp. z o.o. do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa do KT 156 ds. Nawozów
- NEOTHERM Sp. z o.o. Sp.k. do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji SA do KT 2 ds. Sportu i Rekreacji, KT 100 ds. Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych, KT 162 ds. Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej i KT 182 ds. Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „TERMEX” Sp. z o.o. do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- Rockwell Automation Sp. z o.o. do KT 104 ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej
- STYROPMIN Sp. z o.o. do KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
- Sieć Badawczą Łukasiewicz – Instytut Obróbki Plastycznej do KT 6 ds. Systemów Zarządzania
- Stowarzyszenie Polska Asocjacja Skateboardingu do KT 2 ds. Sportu i Rekreacji

Odwołani członkowie Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN odwołał z członka KT następujące podmioty:

- Orange Polska SA z KT 288 ds. Multimediów
- TomTom Polska Sp. z o.o. z KT 331 ds. Języków Programowania

WSPOMNIENIE

DR BOGDAN SADLIK (1927 – 2020)

DZIENNIKARZ I REDAKTOR

CZASOPISM TECHNICZNYCH:

„PRZEGLĄD TECHNICZNY”,

„POLIGRAFIKA”,

„NORMALIZACJA”

(OBECNE „WIADOMOŚCI PKN”)

12 listopada 2020 r. zmarł dr Bogdan Sadlik, wieloletni pracownik Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Pisząc wspomnienie o zmarłym redaktorze częściowo korzystałam z materiałów źródłowych, ponieważ poznałam go dopiero w 1996 r., kiedy rozpoczęłam pracę w miesięczniku „Normalizacja”. Wkrótce zaprzyjaźniliśmy się i mogłam słuchać jego barwnych opowieści o przedwojennej Polsce. Był synem oficera zawodowego, więc wychowywano go w duchu patriotycznym i uczono dyscypliny.

Radosne dzieciństwo przerwała II wojna światowa. Na własne oczy oglądał pierwsze bombardowania, myśląc na początku, że to ćwiczenia wojskowe. Surowe wychowanie przydało się w czasie II wojny, ponieważ ojciec został wkrótce zmobilizowany, a on razem z mamą musieli walczyć o przetrwanie. Zaczął pracować zarobkowo, uczył się na tajnych kompletach. Z czasem zaangażował się w ruch oporu – działał w strukturach 9. Dywizji Podlaskiej AK.

Po zakończeniu II wojny światowej był zmuszony łączyć pracę zawodową z uzupełnianiem wykształcenia. Pierwszym etapem było ukończenie Technikum Poligraficznego w 1952 r. Następnie studiował na Wydziale Dziennikarskim UW, a tytuł magistra uzyskał w 1962 r. Ostatnim etapem jego kariery naukowej były studia doktoranckie, które ukończył w 1978 r., uzyskując tytuł doktora nauk filologicznych.

Pora zwrócić uwagę na jego dokonania w sferze zawodowej. Zgodnie z tradycją rodzinną chciał związać przyszłość zawodową z wojskiem. W 1945 r. wstąpił do Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego. Jednak w 1949 r. w wyniku zaostrenia represji stalinowskich został zwolniony z wojska. Lata 1952–1973 zadecydowały o kierunku jego dalszej kariery zawodowej. Znalazł wówczas zatrudnienie w Naczelnej Organizacji Technicznej – Wydawnictwa Czasopism Technicznych, gdzie kolejno pełnił funkcję redaktora w „Przeglądzie Technicznym”, a następnie zastępcy redaktora naczelnego „Poligrafiki”.

Od 1973 r. rozpoczął pracę w Polskim Komitecie Normalizacyjnym i tej instytucji pozostał wierny aż do zakończenia pracy zawodowej. W czasie długoletniej pracy w PKN najpełniej spełniał się w roli redaktora naczelnego „Normalizacji”. Uczynił z tego miesięcznika pismo nowoczesne, wprowadził nowe gatunki dziennikarskie, rozpoczął współpracę z normalizatorami z różnych dziedzin gospodarki. Dzięki temu miesięcznik dobrze odzwierciedlał problemy całego środowiska normalizacyjnego. Był dobrym organizatorem, redakcja funkcjonowała należycie, jasno określał oczekiwania wobec pracowników i potrafił zmotywować ich do intensywnej pracy.

Aby zyskać szersze spojrzenie na sytuację dziennikarza w Polsce zaangażował się w prace organizacji zawodowych Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich i Związku Zawodowego Pracowników Prasy, Radia i Telewizji.

Jego praca została doceniona – był wielokrotnie wyróżniany, zyskał wiele odznaczeń branżowych i państwowych, w tym m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Z odznaczeń honorowych cenił sobie szczególnie wyróżnienie Zasłużony Działacz Kultury.

Dr Bogdan Sadlik był człowiekiem pracowitym, ambitnym, życzliwym światu i ludziom, chętnym do dzielenia się swoimi umiejętnościami z młodszymi kolegami.

Redaktor zwykł mawiać, że każdy tekst można skrócić z pożytkiem dla czytelnika. Ciekawa jestem, jak potraktowałby to wspomnienie o swoim życiu.

Barbara Kęsik

Podstawowe zagadnienia z zakresu Polskich Norm i dokumentów normalizacyjnych

Zagadnienia:

- ▶ Polskie Normy, Normy Międzynarodowe i Europejskie wprowadzane do zbioru PN
- ▶ zapis numerów PN i PKN oraz elementów dodatkowych
- ▶ międzynarodowe i europejskie dokumenty normalizacyjne
- ▶ Międzynarodowa Klasyfikacja Norm (ICS)
- ▶ wyszukiwanie informacji o normach
- ▶ powołania na normy w dokumentach
- ▶ informacja normalizacyjna w internecie
- ▶ produkty i usługi ułatwiające korzystanie ze zbiorów norm

Szkolenie on-line,
dostępne z każdego
miejsca pracy lub domu,
prowadzone przez trenera
„na żywo”.

Więcej szczegółów:
wiedza.pkn.pl